

SADRŽAJ:

I DIO

FINANSIJSKI SISTEM, FINANSIJSKE INSTITUCIJE, FINANSIJSKA TRŽIŠTA I UČESNICI NA FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

GLAVA I

POJAM, ULOGA, OSNOVNE KARAKTERISTIKE I FUNKCIJE FINANSIJSKOG SISTEMA

1. PRIVREDNI FINANSIJSKI SISTEM.....	17
2. POJMOVNO ODREĐIVANJE FINANSIJSKOG SISTEMA	17
3. OSNOVNE FUNKCIJE FINANSIJSKOG SISTEMA	18
4. KARAKTERISTIKE FINANSIJSKOG SISTEMA	18
5. POKAZATELJI RAZVIJENOSTI FINANSIJSKOG SISTEMA	19
6. OSNOVNI ELEMENTI FINANSIJSKOG SISTEMA	20

GLAVA II

FINANSIJSKE INSTITUCIJE

1. OSNOVNA ULOGA FINANSIJSKIH INSTITUCIJA	21
1.1. Uloga finansijskih institucija kod indirektnog finansiranja.....	21
1.2. Uloga finansijskih institucija kod direktnog finansiranja.....	22
2. PODJELA FINANSIJSKIH INSTITUCIJA	22
2.1. Razlika između bankarskih i nebankarskih finansijskih institucija.....	23
3. KREDITNE FINANSIJSKE INSTITUCIJE.....	23
3.1. Banke	23
3.1.1. <i>Uloga banaka na tržištu kapitala</i>	23
3.2. Štedionice i štedno kreditne organizacije	24
3.3. Finansijske kompanije.....	25
4. FINANSIJSKE INSTITUCIJE I INSTITUCIONALNI INVESTITORI.....	25
4.1. Investicioni fondovi.....	25
4.1.1. <i>Oblici osnivanja investicionih fondova</i>	25
4.2. Osiguravajuće organizacije	26
4.2.1. <i>Uloga osiguravajućih organizacija na finansijskom tržištu</i>	27
4.3. Penzionirani fondovi.....	27
4.3.1. <i>Uloga penzioniranih fondova na finansijskom tržištu</i>	28
5. BERZANSKE FIRME (BERZANSKI POSREDNICI).....	28
5.1. Vrste berzanskih posrednika	28

GLAVA III

FINANSIJSKO TRŽIŠTE I FINANSIJSKI INSTRUMENTI

1. POJAM FINANSIJSKOG TRŽIŠTA	29
2. ULOGA FINANSIJSKOG TRŽIŠTA U ALOKACIJI NOVCA I KAPITALA	29
3. OSNOVNI ELEMENTI FINANSIJSKOG TRŽIŠTA	30
4. PODJELA I VRSTE FINANSIJSKOG TRŽIŠTA	31
5. POSLOVI NA FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA	32
6. FINANSIJSKI INSTRUMENTI	33
6.1. Finansijski instrumenti tržišta novca	33
6.2. Finansijski instrumenti tržišta kapitala	33

GLAVA IV

UČESNICI NA FINANSIJSKOM TRŽIŠTU I STATUSNI ASPEKT UČESNIKA NA FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

1. UČESNICI NA FINANSIJSKOM TRŽIŠTU	35
2. STATUSNI ASPEKT UČESNIKA NA FINANSIJSKOM TRŽIŠTU	36
3. EMITENT (IZDAVALAC) HARTIJA OD VRIJEDNOSTI	36
4. TRGOVAC HARTIJAMA OD VRIJEDNOSTI	37
4.1. Brokersko - dilersko društvo	38
4.1.1. Osnivanje brokersko-dilerskog društva	38
4.1.2. Dozvola za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti	39
4.1.3. Kapital brokersko-dilerskog društva	39
4.1.4. Podobnost akcionara	39
4.1.5. Zapošljavanje stručnih lica	40
4.1.6. Organizacija i tehnička opremljenost brokersko-dilerskog društva	40
4.1.7. Organi brokersko-dilerskog društva	41
4.1.8. Opšti akti brokersko-dilerskog društva	42
4.1.9. Prestanak brokersko-dilerskog društva	42
4.2. Ovlaštena banka - berzanski posrednik	42
4.2.1. Uslovi za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti	43
4.3. Kastodi banka	44
4.3.1. Poslovi kastodi banke	44
4.3.2. Dozvola za obavljanje kastadi poslova	45
4.3.3. Obaveze kastodi banke prema klijentima	45
5. ORGANIZATORI TRŽIŠTA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI	46
5.1. Berza	46
5.1.1. Pojam berze	46
5.1.2. Značaj berze	46
5.1.3. Pravni status berze	47
5.1.4. Djelatnost berze	47
5.1.5. Uslovi za osnivanje berze	48
5.1.5.1. Osnivači berze	48
5.1.5.2. Kapital berze	49
5.1.5.3. Kadrovska osposobljenost berze	49
5.1.5.4. Tehnička osposobljenost berze	49
5.1.5.5. Organizaciona osposobljenost berze	50
5.1.6. Organi berze	50
5.1.7. Opšti akti berze	50

5.1.8. Prijem hartija od vrijednosti na berzansko tržište	50
5.1.9. Nadzor nad radom berze	51
5.1.10. Prestanak berze	51
5.2. Vanberzansko javno tržište	52
6. INVESTITOR (ULAGAČ)	52
6.1. Vrste investitora	53
7. TRŽIŠTE HARTIJA OD VRIJEDNOSTI U REPUBLICI SRPSKOJ	54

GLAVA V

KOMISIJA ZA HARTIJE OD VRIJEDNOSTI

1. ULOGA KOMISIJE ZA HARTIJE OD VRIJEDNOSTI	57
2. NEZAVISNOST KOMISIJE ZA HARTIJE OD VRIJEDNOSTI	57
3. MEĐUNARODNA ORGANIZACIJA KOMISIJA ZA HARTIJE OD VRIJEDNOSTI	58
4. KOMISIJA ZA HARTIJE OD VRIJEDNOSTI REPUBLIKE SRPSKE	59
4.1. Sastav komisije	59
4.2. Način rada Komisije	59
4.3. Nadležnost Komisije	60
4.3.1. Ovlaštenja Komisije u provođenju postupka nadzora	60
4.4. Saradnja Komisije sa drugim nadzornim organima	61

GLAVA VI

CENTRALNI REGISTAR HARTIJA OD VRIJEDNOSTI

1. ULOGA CENTRALNOG REGISTRA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI	63
2. CENTRALNI REGISTAR HARTIJA OD VRIJEDNOSTI U REPUBLICI SRPSKOJ	64
2.1. Poslovi Centralnog registra	64
2.2. Uslovi za osnivanje Centralnog registra hartija od vrijednosti	65
2.3. Član Centralnog registra	65
2.4. Opšti akti Centralnog registra	65
2.5. Organi Centralnog registra	66

II DIO

HARTIJE OD VRIJEDNOSTI

GLAVA I

POJAM, OSNOVNI ELEMENTI, OSNOVNA NAČELA I PRAVNA PRIRODA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI

1. POJAM HARTIJA OD VRIJEDNOSTI	69
2. ODREĐIVANJE NAZIVA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI	70
3. DVA PRAVA ZAKONITOG IMAOCA HARTIJE OD VRIJEDNOSTI	71
4. IZVORI PRAVA ZA HARTIJE OD VRIJEDNOSTI	72
4.1. Nacionalni izvori	72
4.2. Međunarodni izvori	72
5. OSOBINE HARTIJA OD VRIJEDNOSTI	73

5.1. Pismena forma (načelo formalnosti)	73
5.2. Imovinsko pravo	74
5.3. Inkorporacija prava	74
5.4. Prezentacija hartije od vrijednosti	74
5.5. Tražljivost obaveze	75
5.6. Prenosivost (negacijabilnost)	75
6. OPŠTI ELEMENTI HARTIJE OD VRIJEDNOSTI	75
7. PRAVNA PRIRODA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI	76
7.1. Teorija emisije	76
7.2. Teorija kreacije	77
7.3. Teorija ugovora	77
8. PRIVREDNA ULOGA I ZNAČAJ HARTIJA OD VRIJEDNOSTI	78
9. POLOŽAJ POVJERIOCA I DUŽNIKA KOD HARTIJA OD VRIJEDNOSTI	78

GLAVA II

LEGITIMACIONI PAPIRI I ZNACI

1. LEGITIMACIONI PAPIRI	81
1.1. Razlike između legitimacionih papira i hartija od vrijednosti	81
2. LEGITIMACIONI ZNACI	82

GLAVA III

VRSTE HARTIJA OD VRIJEDNOSTI

1. KRITERIJUMI ZA RAZVRSTAVANJE HARTIJA OD VRIJEDNOSTI	83
2. PODJELA HARTIJE OD VRIJEDNOSTI PREMA NAČINU ODREĐIVANJA IMAOCA PRAVA IZ HARTIJE	83
3. PODJELA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI PREMA PRIRODI INKORPORISANOG PRAVA	84
4. PODJELA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI PREMA STEPENU POVEZANOSTI SA OSNOVNIM POSLOM	85
5. PODJELA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI PREMA NAČINU NASTANKA PRAVA IZ HARTIJE	86
6. PODJELA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI PREMA KARAKTERU POTRAŽIVANJA	86
7. PODJELA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI PREMA ROKU DOSPJELOSTI	87
8. PODJELA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI PREMA MJESTU IZDAVANJA I MJESTU ISPUNJENJA OBAVEZE IZ HARTIJE	87
9. PODJELA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI PREMA OBLIKU IZDAVANJA	87

GLAVA IV

PRENOS I PROMJENE KOD HARTIJA OD VRIJEDNOSTI

1. PRENOS HARTIJA OD VRIJEDNOSTI	91
1.1. Prenos hartija od vrijednosti na ime	91
1.2. Prenos hartija od vrijednosti po naredbi	92
1.2.1. <i>Prenos indosiranjem</i>	92
1.2.1.1. <i>Pravna dejstva indosamenta</i>	93

1.2.1.2. <i>Vrste indosamenta</i>	94
1.2.2. <i>Prenos hartija po naredbi cesijom</i>	95
1.3. Prenos hartija od vrijednosti na donosioca	95
2. PROMJENE KOD HARTIJA OD VRIJEDNOSTI	96
2.1. Promjene koje može da vrši izdavalac	96
2.2. Promjene koje može da vrši imalac	96
2.3. Dijeljenje i sjedinjavanje hartija od vrijednosti	97
3. ZAMJENA I AMORTIZACIJA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI	97
3.1. Zamjena oštećene hartije od vrijednosti	97
3.2. Amortizacija hartije od vrijednosti	98
4. ZAŠTITA PRAVA IZ HARTIJE OD VRIJEDNOSTI	98
5. PRESTANAK OBAVEZE IZ HARTIJA OD VRIJEDNOSTI	99

GLAVA V

NOVČANE HARTIJE OD VRIJEDNOSTI - MJENICA

1. POJAM I DEFINICIJA MJENICE	101
2. NASTANAK MJENICE	102
3. OSNOVNE KARAKTERISTIKE MJENICE	102
4. IZVORI PRAVA O MJENICI	103
5. PRAVNA PRIRODA MJENICE	104
5.1. Ugovorna teorija	104
5.2. Teorija jednostrane izjave volje	104
6. VRSTE MJENICE	105
6.1. Trasirana (vučena) mjenica	106
6.2. Sopstvena mjenica	107
7. NAČELA MJENIČNOG PRAVA	107
7.1. Načela formalnosti	107
7.1.1. <i>Odstupanje od načela formalnosti</i>	108
7.2. Načelo inkorporacije	108
7.3. Načelo mjenične strogosti	108
7.4. Načelo fiksne mjenične obaveze	109
7.5. Načelo solidarnosti	110
7.6. Načelo neposrednosti	111
7.7. Načelo samostalnosti mjeničnih obaveza	111
8. BITNI MJENIČNI ELEMENTI	112
8.1. Opšti mjenični elementi	113
8.1.1. <i>Označenje da je mjenica</i>	113
8.1.2. <i>Beuslovni nalog za plaćanje mjeničnog iznosa</i>	113
8.2. Personalni mjenični elementi	114
8.2.1. <i>Označenje trasata</i>	114
8.2.2. <i>Označenje remitenta</i>	114
8.2.3. <i>Potpis trasanta</i>	115
8.3. Kalendarski mjenični elementi	115
8.3.1. <i>Označenje dospelosti mjenice</i>	115
8.3.2. <i>Označenje dana izdavanja mjenice</i>	116
8.4. Geografski mjenični elementi	117
8.4.1. <i>Označenje mjesta izdavanja mjenice</i>	117
8.4.2. <i>Označenje mjesta plaćanja mjeničnog iznosa</i>	117
8.5. Pretpostavljeni mjenični elementi	117
9. NEBITNI MJENIČNI ELEMENTI	117
10. MJENIČNE RADNJE	120

11. IZDAVANJE MJENICE.....	120
11.1. Izdavanje mjenice preko punomoćnika.....	120
11.2. Mjениčna sposobnost.....	121
11.3. Mjениčno pokriće.....	121
11.4. Blanko mjenica.....	122
11.5. Umnožavanje mjenice.....	122
11.5.1. <i>Izdavanje duplikat mjenice</i>	123
11.5.2. <i>Kopija mjenice (prepis)</i>	123
12. PRENOS MJENICE.....	124
12.1. Prenos mjenice indosamentom.....	124
12.2. Prenos mjenice ustupanjem (cesijom).....	124
12.3. Prenos mjenice prostom predajom.....	125
13 AVALIRANJE MJENICE (MJENIČNO JEMSTVO).....	125
13.1. Razlika između mjениčnog i jemstva u građanskom pravu.....	126
14. AKCEPTIRANJE MJENICE.....	126
14.1. Obavezno akceptiranje mjenice.....	127
14.2. Podnošenje mjenice na akcept.....	128
14.3. Odbijanje trasata da akceptira mjenicu.....	128
14.4. Klauzula o akceptu.....	128
14.5. Opoziv akcepta.....	129
15. PLAĆANJE MJENICE.....	129
15.1. Prezentacija mjenice na isplatu.....	129
15.2. Dospjelost mjениčne obaveze.....	129
15.2.1. <i>Dospjelost mjenice na određeni dan</i>	130
15.2.2. <i>Dospjelost mjenice na određeno vrijeme od dana izdavanja</i>	130
15.2.3. <i>Dospjelost mjenice na određeno vrijeme po viđenju</i>	130
15.2.4. Dospjelost mjenice po viđenju.....	130
15.3. Posljedice propuštanja roka prezentacije mjenice na isplatu.....	131
15.4. Isplata mjenice.....	131
15.4.1. <i>Isplata mjениčnog iznosa prije roka dospjelosti mjenice</i>	131
15.4.2. <i>Djelimična isplata mjenice</i>	132
15.4.3. <i>Posljedice odbijanja isplate mjениčnog iznosa</i>	132
16. INTERVENCIJA KOD MJENICE.....	132
16.1. Pravni položaj intervenijenta.....	133
16.2. Vrste intervencije.....	133
17. PROTEST KOD MJENICE.....	134
17.1. Vrste protesta.....	134
17.2. Postupak u vezi sa protestom.....	135
18. NATIFIKACIJA KOD MJENICE.....	136
19. REGRES KOD MJENICE.....	137
20. SUDSKO OSTVARIVANJE PRAVA PO OSNOVU MJENICE.....	138
20.1. Mjениčne tužbe.....	138
20.2. Ostale tužbe.....	139
20.3. Mjениčni prigovori.....	139
21. AMORTIZACIJA MJENICE.....	139
21.1. Dejstvo amortizacije.....	140
22. ZASTARJELOST MJENIČNIH POTRAŽIVANJA.....	140
22.1. Prekid zastarjelosti.....	141
22.2. Obustava toka zastarjelosti.....	141
22.3. Dejstvo prekida i obustave zastarjelosti.....	141
23. NEOSNOVANO OBOGAĆENJE U VEZI SA MJENICOM.....	141
23.1. Ostvarivanje zahtjeva na osnovu neosnovanog obogaćenja.....	142
24. PRESTANAK MJENIČNIH PRAVA.....	142

ČEK

1. POJAM ČEKA	143
2. OSNOVNE KARAKTERISTIKE ČEKA	143
3. ULOGA ČEKA	143
4. SLIČNOST IZMEĐU MJENICE I ČEKA	144
5. RAZLIKE IZMEĐU MJENICE I ČEKA	144
6. BITNI ELEMENTI ČEKA	145
6.1. Fakultativni elementi čeka (klauzule)	146
7. ČEKOVNE RADNJE	146
8. IZDAVANJE ČEKA	146
9. UMNOŽAVANJE ČEKA	146
10. PRENOS ČEKA	147
11. AVALIRANJE ČEKA	147
12. PREZENTACIJA ČEKA NA ISPLATU	147
13. ISPLATA ČEKA	148
14. ČEKOVNI PROTEST	148
15. OPOZIV ČEKA	149
16. NOTIFIKACIJA ČEKA	149
17. REGRES KOD ČEKA	149
18. PRESTANAK PRAVA I OBAVEZA IZ ČEKA	149
19. VRSTE ČEKA	150
19.1. Vrste čeka prema načinu određivanja korisnika	150
19.2. Vrste čeka prema obliku i namjeni	150
19.3. Barirani (precrtani) ček	151
19.4. Putnički ček	151
19.5. Cirkularni ček	152
19.6. Certificirani ček	152
19.7. Vizirani ček	152
19.8. Dokumentarni ček	152
19.9. Akreditivni ček	153
19.10. Bankarski ček	153

GLAVA VI

VLASNIČKE HARTIJE OD VRIJEDNOSTI

1. AKCIJE	155
1.1. Pojam akcije	155
1.2. Osnovne karakteristike akcije	156
1.3. Bitni elementi akcije	156
1.4. Prava kod akcija	157
1.4.1. Vrste prava akcionara	157
1.5. Vrste akcija	158
1.6. Prenos akcija	160
1.6.1. Ograničenja prenosa akcija	160

GLAVA VII

DUŽNIČKE HARTIJE OD VRIJEDNOSTI

1. OBVEZNICA.....	161
1.1. Pojam obveznice.....	161
1.2. Osnovne karakteristike obveznice.....	161
1.3. Privredna uloga i značaj obveznice.....	161
1.4. Razlika između obveznice i akcije.....	162
1.5. Elementi obveznice.....	162
1.6. Vrste obveznica.....	163
1.7. Izdavanje obveznica.....	164
1.8. Vrijednosti obveznice.....	164
2. TREZORSKI BLAGAJNIČKI I KOMERCIJALNI ZAPISI.....	165
2.1. Pojam trezorskih, blagajničkih i komercijalnih zapisa.....	165
2.2. Osnovne karakteristike.....	165
2.3. Bitni elementi.....	165
2.4. Izdavanje trezorskih, blagajničkih i komercijalnih zapisa.....	166
3. CERTIFIKAT O DEPOZITU.....	166
3.1. Pojam certifikata o depozitu.....	166
3.2. Značaj certifikata o depozitu.....	166
3.3. Osnovne karakteristike certifikata o depozitu.....	166
3.4. Osnovni elementi certifikata o depozitu.....	167
3.5. Izdavanje certifikata i njegovi elementi.....	167

GLAVA VIII

FINANSIJSKI DERIVATI

1.1. Pojam finansijskih derivata.....	169
1.2. Opšte karakteristike finansijskih derivata.....	169
1.3. Vrste finansijskih derivata.....	169
1.4. Trgovina finansijskim derivatima.....	170

GLAVA IX

ROBNE HARTIJE OD VRIJEDNOSTI

1. TERETNICA - KONOSMAN.....	171
1.1. Pojam teretnice.....	171
1.2. Osnovne karakteristike teretnice.....	171
1.3. Osnovni elementi teretnice.....	172
1.4. Vrste teretnice.....	172
1.5. Dokazna snaga teretnice.....	172
2. TOVARNI LIST.....	173
2.1. Pojam tovarnog lista.....	173
2.2. Osnovni elementi tovarnog lista.....	173
2.3. Prenosivi tovarni list.....	173
2.4. Razlike između tovarnog lista i teretnice (konosmana).....	174
3. SKLADIŠNICA.....	174
3.1. Pojam skladišnice.....	174
3.2. Privredni značaj skladišnice.....	174
3.3. Osnovne osobine skladišnice.....	175
3.4. Bitni elementi skladišnice.....	175

3.5. Izdavanje skladišnice.....	176
3.6. Vrste skladišnice	176
3.7. Prenos prava iz skladišnice.....	177
3.7.1. <i>Prenos skladišnice u cjelini</i>	177
3.7.2. <i>Prenos priznanice</i>	177
3.7.3. <i>Prenos založnice</i>	177

III DIO

UGOVORI ROBNOG PROMETA

1. POJAM UGOVORA ROBNOG PROMETA	181
2. ZNAČAJ UGOVORA ROBNOG PROMETA.....	181
3. SPECIFIČNOSTI UGOVORA ROBNOG PROMETA	181
4. IZVORI PRAVA ZA UGOVORE ROBNOG PROMETA	182
4.1. Zakonski izvori.....	182
4.2. Opšte i posebne uzanse.....	183
5. OSNOVNA NAČELA UGOVORA ROBNOG PROMETA	184
6. UGOVOR O PRODAJI.....	185
6.1. Osnovne karakteristike ugovora	185
6.2. Zaključivanje ugovora o prodaji.....	185
6.3. Bitni elementi ugovora	186
6.4. Obaveze ugovornih strana	186
6.5. Vrste ugovora o prodaji.....	187
6.5.1. <i>Kupovina na probu</i>	187
6.5.2. <i>Prodaja po uzorku ili modelu</i>	187
6.5.3. <i>Prodaja po viđenju</i>	187
6.5.4. <i>Prodaja sa pravom otkupa</i>	187
6.5.5. <i>Prodaja sa pravom preče kupovine</i>	188
7. UGOVOR O POSREDOVANJU.....	188
7.1. Osnovne karakteristike ugovora.....	189
7.2. Prava i obaveze ugovornih strana.....	189
8. UGOVOR O TRGOVINSKOM ZASTUPANJU	190
8.1. Razlike između trgovinskog zastupnika i posrednika	190
8.2. Osnovne karakteristike ugovora	190
8.3. Prava i obaveze trgovinskog zastupnika.....	191
9. UGOVOR O KOMISIONU	191
9.1. Osnovne karakteristike ugovora.....	192
9.2. Prava i obaveze ugovornih strana.....	192
10. UGOVOR O KONTROLI ROBE I USLUGA	193
10.1. Osnovne karakteristike ugovora.....	193
10.2. Prava i obaveze ugovornih strana.....	193
10.3. Vrste ugovora	194
11. UGOVOR O USKLADIŠTENJU ROBE	194
11.1. Osnovne karakteristike ugovora	194
11.2. Prava i obaveze ugovornih strana.....	194
12. UGOVOR O ŠPEDICIJI.....	195
12.1. Osnovne karakteristike ugovora.....	196
12.2. Prava i obaveze ugovornih strana.....	196
12.3. Posebne vrste ugovora o špediciji	196
13. UGOVOR O PREVOZU ROBE ŽELJEZNICOM	197
13.1. Prava i obaveze ugovornih strana.....	198
14. UGOVOR O PREVOZU ROBE POMORSKIM PUTEM	198

14.1. Vrste ugovora	199
15.UGOVOR O DRUMSKOM PREVOZU ROBE	199
15.1. Osnovne karakteristike ugovora.....	199
15.2. Prava i obaveze ugovornih strana.....	200
16. UGOVOR O ANGAŽOVANJU UGOSTITELJSKIH KAPACITETA (UGOVOR O ALOTMANU)	200
16.1. Prava i obaveze ugovornih strana.....	201
17. UGOVORI O OSIGURANJU.....	201
17.1. Vrste osiguranja.....	201
17.2. Prava i obaveze ugovornih strana.....	202